

W tym roku mija ponad 20 lat od zainicjowania międzynarodowych spotkań uczniów naszej szkoły z partnerami z innych krajów. Wcześniej, jak informują wpisy do Kroniki Szkolnej, młodzież odwiedzała kraje Demokracji Ludowej a szczególnie były Związek Radziecki

Z inicjatywą spotkań, jako metodą edukacji, wystąpiła już w 1987 roku, szczególnie zasłużona dla naszej szkoły, pani dyrektor Urszula Matuszewska. Początkowo były to spotkania wakacyjne z programem turystycznym: 4-krotnie młodzież naszego liceum miała kontakt z uczniami Oberschule Barthner Strasse in Hohenschonhausen w Berlinie. Ze strony polskiej opiekunkami były: Ewa Prorocka, Ewa Zawistowska, Mirosława Szumska i Bożena Stanaszek.

Kolejną próbą nawiązania bliższych kontaktów międzynarodowych było 2-krotne spotkanie ze szkołą Nicolaus Causanus Gymnasium z Bonn. Młodzi Niemcy z Bonn spędzili w październiku 1990 roku 2 tygodnie w Polsce, realizując warsztaty historyczne i kulturowe, odwiedzając wspólnie z uczniami polskimi miejsca pamięci i przełamując stereotypy. Całość pracy organizacyjnej i logistycznej wzięła na siebie pani dyrektor Urszula Matuszewska. Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, wspomagająca takie przedsięwzięcia, jeszcze nie istniała. Rewizyta uczniów polskich w Bonn nastąpiła w maju 1991. Opiekunkami i realizatorkami programu tej pierwszej, z prawdziwego zdarzenia, szkolnej wymiany młodzieżowej, były germanistki: Barbara Stępniewska i Elżbieta Piotrowska.

Prawdziwe i stałe spotkanie ze szkolną młodzieżową wymianą polsko-niemiecką rozpoczęło się od utworzenia w naszym liceum, w roku szkolnym 1995/96, klasy autorskiej historyczno-erudycyjnej, kierunku integracja europejska. Program, opracowany przez nauczycielki: Katarzynę Kaluszkę i Marię Boltryk oraz Barbare

Trudne poc

Pod pomnikiem Lenina na Białorusi, koniec lat 80. XX w.

Przed domem Goethe

Zajęcia warsztatowe w Krzyżowej z 1998 roku, w czerwonej sukni Katarzyna Kaluszk

regionalnej do edukacji europejskiej” zakładał między innymi: kształtowanie postaw tolerancji wobec odmienności innych kultur, formowanie młodego pokolenia wolnego od wszelkiego rodzaju uprzedzeń, budowanie wzajemnego porozumienia między narodami, szczególnie między sąsiadami. Wychowanie młodzieży w takim duchu wydało się autorkom programu koniecznością i wyzwaniem stawianym w obliczu jednoczącej się Europy i aspiracjami Polski uczestniczenia w tych działaniach. W programie klasy przewidziane były działania pozaszkolne takie jak: poznanie regionu i jego związków z kulturą i historią Żydów polskich, wycieczki po Polsce w poszukiwaniu śladów kultur mniejszości narodowych oraz poznanie krajów sąsiadujących z Polską. Objazd naukowy szlakiem Mickiewicza po Białorusi i Litwie, połączony z poznaniem dnia dzisiejszego tych państw, udało nam się zrealizować we własnym zakresie. Na-

stępny punkt były działania zmierzające do kształtowania dobrosąsiedzkich stosunków Polski i Niemiec poprzez wymianę młodzieży, na wzór, sprawdzonej wcześniej, młodzieżowej wymiany niemiecko-francuskiej. Do poszukiwań kontaktu ze szkołą niemiecką włączyła się germanistka Elżbieta Piotrowska. Jak zawsze w takich przypadkach wiele może pomóc szczęśliwy zbieg okoliczności. Fundusze na zaplanowaną podróż studyjną do Niemiec udało się nam zdobyć dzięki grantowi uzyskanemu ze środków pochodzących z pomocy Unii Europejskiej dla Polski w ramach programu Phare Fiesta II na projekt pt. „Jedność w wielości. Poznajemy sąsiadów z Niemiec”. Było to nasze pierwsze doświadczenie z funduszami europejskimi, z wypełnianiem wniosków według standardów UE, tworzeniem spójnego budżetu, jego rozliczaniem, co nie było rzeczą łatwą. Stosunkowo najłatwiej było zaproponować

harmonogram działań edukacyjnych. Dziś mamy już wiele instytucji i wydawnictw służących radą w podejmowaniu takich działań, ale w roku 1997 była to praca pionierska. Ciągle jednak nie miałyśmy szkoły partnerskiej. Tu kolejny zbieg okoliczności. Rok wcześniej, w listopadzie 1996, uczestniczyłyśmy w seminarium międzynarodowym na temat form pracy z młodzieżą podejmowanych w Niemczech i w krajach członkowskich UE, które odbyło się w Aachen, a zorganizowane było przez Jugendwerk für internationale Zusammenarbeit e. V. Pojechaliśmy tam szukać kontaktów szkolnych i znalazłyśmy osobę, z którą współpracujemy serdecznie do dziś. Zaprzyjaźniłyśmy się w Niemczech z przedstawicielką Fundacji „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego z siedzibą w Krzyżowej k. Wrocławia. Elżbieta Krówka okazała się osobą przez nas poszukiwaną. Dzięki niej poznałyśmy cele i metody działania Mię-

niec lat 80. XX w.

Przed domem Goethego w Weimarze w 1998 roku

ku, w czerwonej sukni Katarzyna Kałuszko

harmonogram działań edukacyjnych. Dziś mamy już wiele instytucji i wydawnictw służących radą w podejmowaniu takich działań, ale w roku 1997 była to praca pionierska. Ciągłe jednak nie miałyśmy szkoły partnerskiej. Tu kolejny zbieg okoliczności. Rok wcześniej, w listopadzie 1996, uczestniczyłyśmy w seminarium międzynarodowym na temat form pracy z młodzieżą podejmowanych w Niemczech i w krajach członkowskich UE, które odbyło się w Aachen, a zorganizowane było przez Jugendwerk fur internationale Zusammenarbeit e. V. Pojechaliśmy tam szukać kontaktów szkolnych i znalazłyśmy osobę, z którą współpracujemy serdecznie do dziś. Zaprzyjaźniłyśmy się w Niemczech z przedstawicielką Fundacji „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego z siedzibą w Krzyżowej k. Wrocławia. Elżbieta Krówka okazała się osobą przez nas poszukiwaną. Dzięki niej poznałyśmy cele i metody działania Mię-

dzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Krzyżowej. Ona też pomogła nam znaleźć partnerską grupę młodzieży z Berlina, z którą spędziłyśmy w maju 1998 roku, bardzo interesujący dla naszych uczniów tzw. „Tydzień pierwszego kontaktu”/”First contact week”- młodzież z Polski i Niemiec spotyka się w Krzyżowej/ w historycznym miejscu pojednania polsko-niemieckiego. Młodzież z Paulsen-Oberschule z Berlina wraz z nauczycielami, dowiedziawszy się o naszym objeździe naukowym po Niemczech, zaproponowała nam czterodniowy pobyt w Berlinie z programem hospita-cyjno-edukacyjnym na zakończenie naszej podróży, czyli we wrześniu 1998 roku. W ciągu tego czasu, od sierpnia 1997, gdy rozpoczęłyśmy starania o fundusze z UE, do grudnia 1998, gdy rozliczyłyśmy się z całości funduszy projektu, zdobyłyśmy ogromne doświadczenie w konstruowaniu programów spotkań młodzieżowych oraz wypracowałyśmy metody pracy w tak specyficznych warunkach, jakie tworzą się w czasie podróży studyjnych. Musimy pamiętać o innych, niż w sytuacji szkolnej lekcji, układach uczeń – nauczyciel. Musi to być stosunek partnerskiej odpowiedzialności za całość realizowanego programu, dyscyplina ustalona wcześniej i zaakceptowana przez uczniów a przede wszystkim umiejętne rozbudzenie w młodzieży ciekawości poznawania świata i otwartości w nawiązywaniu kontaktów z innymi. Służy temu, wspólna z młodzieżą, realizacja wymiany metodą projektu, w której każdy jej uczestnik ma swoje określone zadanie do wykonania i może, a raczej powinien, wykazać się inicjatywą i pomysłowością w jego realizacji. Akordem kończącym pierwszą edycję wymiany była rewizyta uczniów niemieckich z Berlina w czerwcu 1999 roku

w gościnie u uczniów polskich. Na tę część projektu uzyskaliśmy dofinansowanie z Polsko – Niemieckiej Współpracy Młodzieży, o istnieniu której również dowiedziałyśmy się na seminarium w Niemczech. Niestety, nie podjęto stałego partnerstwa szkół ze względu na małe zainteresowanie młodzieży berlińskiej, która chętniej odwiedza kraje Zachodu Europy niż Wschodu. Pozostały natomiast prywatne przyjaźnie nawiązane z nauczycielami z Paulsen-Oberschule – nauczycielką języka francuskiego panią Margot Spohn-Wegener.

Stała współpraca z MDSM Krzyżowa, a przede wszystkim z Elżbietą Krówką, później z Martą Chadał, pomogła nam w poszukiwaniach nowych kontaktów. Młodzież naszego liceum co roku spotyka się z grupami niemieckimi w Krzyżowej. Nie zawsze owocuje to rozpoczęciem współpracy. Bardzo wiele zależy od energii i chęci nauczycieli do podjęcia się trudów organizacji takiego przedsięwzięcia, gdyż poza nawałem obowiązków, konieczności poświęcenia ogromnej ilości czasu prywatnego, czeka nas satysfakcja tylko w postaci serdecznych podziękowań uczniowskich. Nowy kontakt nawiązałyśmy dopiero w maju 2000 roku, też na spotkaniu w Krzyżowej z Friedrich-List-Berufskolleg z Herford w Nadrenii – Północnej Westfalii. W trakcie wymiany korespondencji między nauczycielami ustalono wspólne cele i formy stałej współpracy między szkołami, która została podpisana w maju 2001 roku, w trakcie kolejnego spotkania z grupą niemiecką, tym razem najpierw w Otwocku, potem w Krzyżowej. Rewizyta w Herford w tym samym roku połączona była ze wspólną, polsko-niemiecką podróżą studyjną do Berlina. Jeśli chodzi o wspieranie finansowe, to zawsze możemy liczyć na dotacje z Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży. Występujemy również o dofinansowanie z funduszy Starostwa Powiatu Otwockiego, Komitetu Rodzicielskiego a także sama młodzież podejmuje prace zarobkowe. Przychylna naszym działaniom edukacyjnym jest dyrektor Oświaty Powiatowej Pani Hanna Majewska – Smółka, która, jako obserwator, wzięła udział w realizacji jednej z edycji wymiany młodzieżowej. Jesteśmy jedyną placówką w powiecie, która może poszczycić się tak trwałą i długoletnią współpracą ze szkołą partnerską w Niemczech.

W lutym 2001 roku w szkole założony został, z inicjatywy absolwentów naszego liceum, którzy brali wcześniej udział w wymianie młodzieżowej, Szkolny Klub Europejski UNA, a opiekunami zostały: Katarzyna Kałuszko, a nieco później Elżbieta Piotrowska. Od tego czasu wszystkie działania międzynarodowe podejmowane są pod egidą Klubu.

ciąg dalszy za tydzień